

ARADI KÖZLÖNY

100 szavazat	180 Leu
50 szavazat	90 Leu
25 szavazat	45 Leu
10 szavazat	18 Leu

ARADI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG
 Aradi és csanádi egyesült
 vasárnapi palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 497

KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Vállalat
 Bulvardul Regele Ferdinánd I. (Jósef 16h-ut) 23
 TELEFON-SZÁM 151.

Arad, 1921

Staubert József.

Szerda, április 20.

És Arad?!

Olvassuk az erdélyi lapokban, hogy Clujon (Kolozsvárott) megnyílik a tőzsde, hogy Oradeamaro (Nagyvárad) és Timioara (Temesvár) is tőzsdét akarnak. Pedig az előtt egyik helyen sem volt. Nálunk a háború előtt igen szépen működött a tőzsde, de fellángolt a világegészség azóta az aradi tőzsde zárva van. A városok versengésében Arad még csak meg sem mozdul, hogy már meglévő tőzsdéjét újból megnyithassa. Pedig az aradi tőzsde újból való megnyitása végre aktuálissá vált. Aktuálissá tette azt a többi városok versengése. A mi városunkat megelőzni e kérdésnél szinte lehetetlen. Régen meg kellett volna nyitni újból nyitni itt a tőzsdét. Régen meg kellett volna nyitni, és akkor elkezdhető lett volna az, hogy igen hosszú ideig a valuták árfolyamát kávéházi társaságok állapították meg. Csak mióta a táviróforgalom intenzívebb lett és a sajtó rendszeresen birtokába jut a külföldi tőzsdék jegyzéseinek, azóta van a közönség informálva és egyben megvédve a visszaélésekkel szemben. A helyi valutaárfolyamok azonban még ma is öletszerűleg alakulnak ki. Az értékpapírok árfolyamai tekintetében teljes az informálatlanság. Ez az informálatlanság szüli azután azt a helyzetet, hogy értékpapírt senki sem mer venni és senki sem mer eladni. Ha már most a tőzsde újból megnyílik, annak kezelése körül szakítani kell mindenféle konzervativizmussal. Nemcsak értékpapírokat és valutákat kell ott jegyezni és forgalmazni, hanem az árucserét, az áruüzletet is oda kell terelni a tőzsde elé. Kínálat és kereslet víviák ott meg harcukat a hivatalos fórumon, vevő és eladó találkozzanak szabályos formák között, majd akkor ki fognak alakulni az árak, ha bőséges kínálat van, beáll az olcsóbbodás és kevesebb tér jut majd a láncosoknak, a közvetítés elődjének. Nem látjuk akadályát annak, hogy a fontosabb kereskedelmi és ipari árucikkekben ott köttessenek meg az üzletek a tőzsdén, hiszen sokkal tisztábban fog látni a gyáros, iparos, kereskedő, ha ott a tőzsdén szemlét tarthat az ajánlatok felett, figyelemmel kísérheti a kereslet fluktuációit és hitelesen informálódhat szakmája viszonyairól. Ha újból megnyílik a tőzsde, az ne szorítkozzon egynéhány vezető értékpapír forgalmának jegyzésére, hanem terjedjen ki az üzleti, az ipari, a pénzügyi élet minden részére. Külföldön az árutőzsdék szükségességét régen belátták és majd minden foglalkozási ág ilyen tőzsdéken szerzi be szükségleteit. Van Németországban börtőzsde, nem is egy. Fatőzsdék működnek az egyes országokban.

A szövöpariban nemcsak a készárukat árulják és veszik tőzsdészerű összejöveleken, de a fonalakat is. Az árak olcsóbbodását, a kereslet és kínálat egyensúlyának helyreállítását, az érdekelt közönség helyes informálását fogja szolgálni az itteni tőzsde. De persze meg kell mozdulniok az illetékes köröknek, hogy ne más város kaparítsa el ezt a tőzsdét, amely már működött Aradon.

A szövöpariban nemcsak a készárukat árulják és veszik tőzsdészerű összejöveleken, de a fonalakat is. Az árak olcsóbbodását, a kereslet és kínálat egyensúlyának helyreállítását, az érdekelt közönség helyes informálását fogja szolgálni az itteni tőzsde. De persze meg kell mozdulniok az illetékes köröknek, hogy ne más város kaparítsa el ezt a tőzsdét, amely már működött Aradon.

Németország új ellenjavaslatai.

(A szövetségesek lefoglalják az északi német vámosokat.)

BERLIN. A Berliner Tageblatt megerősíti azt a hírt, hogy Németország elkészítette újabb ellenjavaslatait, amelyeket Párisban terjesztenek a nagykövettek tanácsa elé. A jegyzék tartalmát még nem tették közzé.

PÁRIS. A Németország elleni további szankciókra vonatkozólag a katonai és gazdasági szakértők elhatározták, hogy elsősorban a Rulir-vidéket fogják megszállni, azután lefoglalják az északi tenger mentén levő német vámállomásokat.

PÁRIS. Briand miniszterelnöknek a kamara külügyi bizottsága

előtt tett kijelentéseiről azt közli, hogy Briand megerősítette azt a hírt, hogy megállapították azokat a büntető rendszabályokat, amelyeket május elseje után Németországgal szemben alkalmaznak. A haditervet közölték a szövetségesekkel. Briand kijelentette, hogy a francia kormány csak abban az esetben bocsájtja ki tárgyalásokba Németországgal, ha határozati garanciákat kap. A francia miniszterelnök nem titkolta, hogy a május elseje utáni eljárás kérdésében nincs megállapodás az angol kormánnyal, amelynek aktív közreműködésére nem számíthatnak.

Nemzeti kormányt.

(Az ellenzéki pártok követelése. — Maniu Gyula és a fuzió.)

BUCURESTI. A mostani politikai küzdelemben az ellenzéki pártok koncentrációs kabinet megalkotásával akarták a kormányt rávenni arra, hogy az agrár- és a pénzügyi reformokra ők is befolyást gyakorolhassanak. A kormány azonban megmaradt ama elhatározása mellett, hogy vagy megszavazza a parlament jelenlegi alakjukban a fontos reformokat, vagy pedig ezek megvalósítása nélkül távozik. Amikor a kormány ezt az elhatározását látták az ellenzéki pártok, elhatározták, hogy nemzeti kormányt követelnek.

BUCURESTI. A nemzeti ellenzéki pártok legutóbbi nagygyűlésén Maniu Gyula rámutatott arra, hogy a parasztpárttal való fuziónak az ideje még nem érkezett el, így ezzel még várni kell. Ruducu képviselő kérte Maniut, hogy precizírozza szándékait és nyilatkozzék, vajon igaz-e az, amit a hírlapok már publikáltak, hogy a nemzeti párt a liberális párttal komoly tárgyalásokat folytat. Maniu azonban a kérdésre nem adott érdemleges választ.

BUCURESTI. A föderáció legutolsó ülésén a hangulat igen feszült volt, mert a zaranisták a nemzeti ellenzékekkel való fuzió eszméjét felborították. Maniu külön-

ben kijelentette, hogy a liberális párttal való tárgyalásokról érdemben még nem nyilatkozhatik, mert előzőleg megbeszéléseket kell folytatnia a nemzeti párt képviselőivel.

BUCURESTI. Az Adeverul jól informált helyről arról értesül, hogy Maniu a liberálisokkal együttműködés irányában megbeszéléseket folytat. Az eddigi jelek szerint a megbeszélések eredménnyel fognak járni. Beszélnek, hogy a két párt fuziója meg fog történni.

BUCURESTI. Egyes lapok azt írják, hogy Maniu Gyula a nemzeti párttal és a liberális párttal koncentrációs kabinet alakítása céljából megbeszéléseket folytat. Ezzel szemben a nemzeti párt ki nyilatkoztatta, hogy ez a híradás nem felel meg a valóságnak, mert a nemzeti párt nem járul hozzá a koncentrációhoz.

Lengyelország és Oroszország között megszünt a hadiállapot. Berlin. A lengyel országgyűlés szombaton harmadik olvasásban is ratifikálta a rigai békét. Ezzel tehát megszünt Lengyelország és Oroszország között a hadiállapot. A lengyel kormány proklamációban mondott köszönetet a lengyel katonaságnak, hogy helyreállította Lengyelország függetlenségét és megmentette az országot.

Könyvtárat kap a Kulturpalota.

Trancu-Iasi munkaugyi miniszter ma táviratilag értesítette dr. Beles Jenő alispánt, hogy Xenopol történettudós özvegye által adományozott könyvtár, amely a hagyomány szerint az erdélyi városokat illeti, már átvehető. A miniszter a könyvtár elhelyezésére az aradi Kulturpalotát választotta ki. Az alispán köszönő iratot küldött a miniszterhez úgy a maga, mint a város nevében és bejelentette, hogy a könyvtár átvételévégett dr. Nichi Lázár kulturpalotai igazgató hamarosan Bucuresztibe fog utazni. Az alispán Xenopol özvegyéhez is köszönő iratot intézett. A Kulturpalotának juttatott könyvtárat a román tudományos akadémia majdnem tízezer kötettel egészítette ki.

A német excsászárné temetése.

BERLIN. A német excsászárné temetésének előkészületeiről a következőket jelentik: Nem bizonyos, hogy az elhunyt excsászárné Németországban tartózkodó gyermekei elutznak Dornba, hogy a temetési szertartáson részt vegyenek. A holttestnek Dornból Potsdamba való átszállítása nyomában a dorni gyászszertartás befejezése után, tehát éjszaka történni. A holttestet az excsászárné környezetének több előkelő személyisége kíséri el Németországba. Minden valószínűség szerint a holttestet vívó vonat a péntekről-szombatra virradó éjjel érkezik meg Potsdamba. A koporsót az Új-téren levő muzenba szállítják, ahol a gyászszertartás megkezdéséig felvartalozzák. A temetés teljesen magánjellegű lesz, amennyiben az elhunyt gyermekei és rokonait kivül a volt császári ház néhány intim barátja kap csak meghívást a temetési szertartásra. A német nacionalista sajtó bejelenti, hogy a potsdami egyesületek szombaton a vadaskertől az antik templomig terjedő utvonalon sorfalat fognak állni. A holttestet dr. Driander udvari főlelkész fogja beszélni, ezután az egyesületek elvonulnak és koszorút helyeznek a koporsóra. A német tisztek nemzeti szövetsége felszólította azait, hogy négy hétig gyászjelet viseljenek. A német nemzeti néppárt vezetősége elhatározta, hogy a temetés napján az egész országban gyászünnepségeket rendez. Vasárnap a kormány engedélyére Poroszország minden templomában engedztelő szentmiseáldozatot mutatnak be.

Irodalom és művészet.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szerda: Incognitó gróf. (B.)

Csütörtök: Incognitó gróf. (C.)

Péntek: Incognitó gróf. (A.)

Szombat: Incognitó gróf. (B.)

Vasárnap d. u.: Bőregér. Este: Incognitó gróf. (C.)

Romeó és Julia.

Az örök életű színpadi remekmű még akkor sem veszít szépségéből, ha az aktorok nem játszó azzal az elmélyüléssel, ahogyan a klasszicitás megköveteli. A Romeó és Julia gyönyörűségeit nem tudták tönkretenni tegnap este a városi színházban, bármennyire is igyekeztek erre. Mindenekelőtt egy szembetűnő rendezői felületesre akarjuk felhívni a figyelmet. Az első felvonásban Romeónak át kell másznia Capulették kertjének falát. Ez meg is történt, pedig az utcára vezető kert ajtaja nyitva volt s a közönség joggal kérdezte, miért kellett Forgács-Romeónak át másznia a magas falat, amikor a nyitott ajtón kényelmesen besétálhatott volna. Az ilyen apróságokra gondot kell fordítania a rendezőnek. Azután még egy bántó intermezzo történt. Az első felvonásban menüeteket lejtettek. A színpad mögött harsány vezényszavak hallatszanak: jobb kézfogás, két lépés előre, stb.!! Ugy tudjuk, hogy ezek a vezényszavak nincsenek a darabban és improvizáltnak Shakespeare-dramában a művészet ellen való vétek. A néhány lépésből álló táncot meg lehetett volna tanulni: a közönség megérdemli, hogy ilyen hanyagsággal ne bocszantsák.

Magarót az előadásról még a vidéki mértékelt alkalmozva sem mondhatunk jót. A vendégeknek fellépett Mágory Mici illuziót keltett Julia finoman megrajzolt alakjában. A fiatal kezdő megnyerő színpadi alak, hangja bársonyos, sima, van benne érzés. Néhány mondata szívesen szólóan hatott. Persze, a kezdet nehézségem még nincsen túl, de megfelelő rendező tanítása révén kiváló színésznővé válhatik, mert határozott találatot jelez nyilatkoznak meg játékában. Forgács Sándor teljesen félreértette Romeót. Nem láttuk a lángoló, szilajverű szerelmet, ellenben Forgács buskomor, töprengő figurát vitt a színpadra. Kár ezért a tehetséges aktorért, hogy olyan nagy ambicionálja a nem neki való hőszerelem szerepeket. Ha megmarad valódi szerepkörében, értékeset tud produkálni, mint például Hamletben, Raskolnikovban, Császár és komédiásban és az Othelóban Jágó szerepében. A túlzott ambíciójáról és a mindent minden áron való játszani akarásáról a saját érdekében le kell mondania. Tegnap Romeója után a közönségnek is ez a véleménye.

Az egyedüli szereplő, aki Shakespeare magasztos stílusát átérzve, megfelelően interpretálta. Várnay Jenő volt. A virágról elmondott bújbajos, mély filozófiát kifejező monológja a színészi teljesítmény példányképe. Földes Mihály helyesen fogta fel a gunyoló, hetvenkedő Mercutio alakját. A haldoklást jelenetben mesterit produkált. Benkőné sok természetes humorral játszotta a dajka hálás szerepét. Győző az írás szerepében állandó derűtséget kellett egy-egy mozdulattal és arcijátékával is. Selmezy Mihály és Ács Mihály értelmesen beszéltek. A különben tehetséges Olasz Lajos nem tudta elfogadhatón tenni a lobbanékony Capuletti-sarját. Látszott rajta az igyekezet, de a rendezői utasítás hiányában a mesteri kézzel megrajzolt alakból mészáros faragott. Föll-nuszna a nem neki való szerepben kinlódott. Mészáros Béla beszédhibája tegnap különösképpen feltűnt. Ugyancsak a rendező hibájául róható fel, hogy ezt a

Aradi szereplő a Tisza-perben.

(Hüttner százados terhelt vallomása.)

BUDAPEST. A Tisza per tegnapi főtárgyalásán kiderült, hogy a nagy perben egy aradi származású fiatalember, ifj. Hehs Aladár is szerepet játszott. Ifj. Hehs Aladár a magyar forradalom idején sokat beszélgetett magáról. A fiatalember, aki a háború végén még csak zászlós volt, a Károlyi érában egyszerre mint százados tünt fel. Századosi kinevezése igaznak bizonyult, de senki sem tudta, hogy milyen szolgálatokért léptették elő soron kívül két rangfokozatot is átugorva. A Tisza per tegnapi főtárgyalásán azután kiderült, hogy ifj. Hehs Aladár lakására várták azt a listát, amely azoknak nevét tartalmazta, akiket mint a forradalom ellenségeit el akarták tenni az utból. Az aradi származású kalandos fiatalember tehát a per főtárgyalásán elhangzott vallomás szerint szereplője volt a nagy drámának.

A tegnapi főtárgyaláson Kéri Pál engedelmet kapott, hogy felszólaljon. Hosszasan polemizált vádlott társai vallomásaival, majd elmondotta, hogy névtelen levél alapján fordult feléje a gyanú és indult meg ellene az eljárás. A többi vádlott is nyilatkozott és ártatlanságát hangoztatta.

Ezután Hüttner Sándor százados vallomása következett. Elmondta, hogy október 28-án a nemzeti tanácsban névsori mutattak be. A névsorban volt gróf Tisza István, Lukachich altábornagy és

nem tehetségtelen fiatal színészt nem szoktatja le a modorosságáról. Mindent összevéve megállapítjuk, hogy több gondot kell fordítani Shakespeare-darabokra, mert az avomi hatyu megfordul a sirjában. (Ky.)

Barics Gyula ismét játszik.

A színházhajró közönség majdnem egy hónapig nélkülözle a színpadon régi kedvencét, Barics Gyulát. Sokan azt hitték, hogy Barics Gyula betegsége miatt pihen. Azonban nem így volt. Barics Gyula azért nem léphetett fel, mert a színgazgató haragosditt játszott vele és büntetésből nem engedte a színpadra. A kulissza mögötti dolgok nem szabad hogy zavarják a közönség érdekét. Ha a színgazgató haragszik egyik tagjára, ezt intézze el az illetővel a színpadon kívül, de a közönség nem köteles azért, mert a színgazgató haragszik, olyan előadásokat végignézni, amelyek az utolsó hetekben Barics nélkül folytak le, amikor premiereket (Cseregyerekek) buktatnak meg csak azért, mert Barics szerepét olyan színész játsza, akinek ez nem szerepköre. A színházat a közönség érdekében és a művészet boldogulása miatt támogatni kell. Ez kötelesség is. De akkor a színgazgató is a közönség érdekét tekintse elsősorban és ne játszó haragosditt. Barics Gyula mai, keddi fellépte igazolta, hogy a közönséget kedvencétől megfosztani nem okos dolog.

Incognitó gróf — egész héten. Az Incognitó gróf keddi hatalmas sikere arra indította a színház igazgatóságát, hogy az idei szezon hatalmas sláger-darabját az egész hét műsorára tűzze.

Bangha páter neve is, akik a forradalomra ártalmasok voltak. Ezeket ártalmatlanná kell tenni, volt a jelszó. Állítólag Magyar Lajos hírlapíró már előbb indítványozta Tisza megöletését. Kéri, Fényest és Friedrichet szemelték ki a tett végrehajtásával. Mindezt Csernyák századostól hallotta. A listát ő maga nem látta. A nemzeti tanács határozatát már az előző napon várták ifj. Hehs Aladár lakására. Tiszát okolták gróf Károlyi bécsi utjának kudarcáért. A szöveg a Károlyi pártkörben Kéri Pál volt. Akkor Friedrich István is jelen volt. Kéri hangoztatta, hogy Tiszát mint kerékkötőt félre kell tenni. **Elnök:** Mondta ezt Kéri? **Hüttner:** A szavakra nem emlékezem határozottan, de a beszélgetés értelme a megöletés volt. Fényes, Friedrich és Csernyák hallgatóság beleegyeztek a tervbe. **A mozdulataikon láttam. Elnök:** Figyelmeztetem önt arra, hogy előbbi vallomása nem így határozottak. **Hüttner:** Most szabadabban tehetem vallomásomat, mert fizikailag biztonságban vagyok. Csernyák keresett gyilkosokat. Sztanykovszkyt és Horváthot említette, mint alkalmasokat. Felszólított, hogy én is keressek. A pártkörtoalett-szobájában, hallottam, hogy Kéri Dobót igyekezett megnyerni a merényletre. **Elnök:** ezután a tárgyalás folytatását másnapra halasztotta.

Svärdström Valborg hangversenye. Vasárnap, a hó 24-én este 9 órakor tartja Svärdström Valborg, a világhírű énekesnő hangversenyét a Kultur-palotában a hadiárva alapja javára. A nagyszabású műsor a következő:

1. Arie aus der Oper „Traviata“ — Verdi. 2. Die Heinzelmäcchen — C. Löwe. Verborgeneheit — Möve H. Wolf. Niemand hat's gesehen — C. Löwe. — Standohen — Strauss. Szünet. 3. Wir wandelten — I. Brahms. Weyla Gesang — H. Wolf. Erlkönig — F. Schubert. Storohensbotschaft — N. Wolf. 4. Solveigs Lied — B. Grieg. Efteraar (Spätsommer) — Lange-Müller. Iohannismacht — B. Grieg. Norwegischer Gebirgsgesang — Volkslied. Jegyek a Bloch-cégnél válthatók.

Megnyit a színművészeti szalon új helyiségében, az Ortutay-palotában. Szenzációs képek, szobrok, műtárgyak állandó kiállítása. vétele, eladása és bizományi árusítása.

Svärdström Valborg a színházban. Művészi eseményben lesz része a jövő héten a színházba járó közönségnek. Svärdström Valborg, a világhírű svéd énekesnő, aki már többször énekel az aradi színházban, három estén vendégként lép fel. Hétfőn a Faust operában Margitot, kedden a Mignon címszerepét és szerdán a Hoffmann meséi hármast női szerepét énekl.

Miniszterválság egy államtitkár miatt.

BUDAPEST. A Bethlen kormány belügyi államtitkárjává tudvalevőleg Gömbös Gyulát, a Move elnökét nevezték ki. Politikai körökben most az hirlük, hogy a keresztény párti miniszterek le fognak mondani állásukról, ha Gömbös Gyula államtitkár marad. A nyílt állásfoglalás következtében Gömbös felajánlotta lemondását, de gróf Bethlen miniszterelnök azt nem fogadta el. Gróf Bethlen Gömbösre bízta a csendőrség és rendőrség újjászervezését. Politikai körökben most kíváncsian várják az ügy fejleményeit.

BUDAPEST. Beavatott politikai körökben úgy tudják, hogy Pekár Gyula magyar kultuszálamtitkár legrövidebb időn belül végleg távozik állásából. Távozásának oka elsősorban az, hogy a református egyházak nem hajlandók őt tovább támogatni, sőt inkább egy liberális politikus mellett tömörülnének. Elsősorban Szász Károlyt emlegetik Pekár utódaként.

Megadóztatják a luxuslakásokat.

(A cselédek után is adót kell fizetni.)

BUCURESTI. Tiulescu pénzügyminiszter új adójavaslatai között szerepel a luxuslakások adója és a cselédek után fizetendő adó. A törvényjavaslat meghatározza, hogy mely lakások tekintendők luxuslakásoknak. Nem tekintendők felesleges lakásnak, tehát nem esik adó alá egy személy részére legfeljebb három szoba, két személy részére legfeljebb négy szoba és három személy részére legfeljebb öt szoba. Minden további egy személy részére egy szoba jár, amely szintén nem adózthatandó meg. A fürdőszoba, cselédszobák, irodahelyiségek nem jönnek számításba. Minden olyan szoba után, amely meghaladja a szükséges szobák számát, évi 300-400 lei adót kell fizetni. A százezer lakosnál nagyobb városokban virágos kertek és parkok után is kell adót fizetni. Annak is adót kell fizetni ezentúl, aki több cselédet tart; mint amennyire feltétlenül szüksége van. Nem kell adót fizetni egy személynek egy cseléd után, 2-3 személynek két cseléd után, 4-6 személynek három cseléd után és hét személynek 4 cseléd után. A cselédek számába betudódik a soffőr, a nevező és a kertész is. A dajkákat nem tekintik cselédeknek. Aki a szükségesnek tekintett cselédek számánál több cselédet alkalmaz, annak adót kell fizetni a megengedettnél nagyobb létszámú cseléd után. A törvényjavaslat előírja, hogy minden év április havában be kell jelenteni a szobák és a cselédek számát.

HIREK.

Előléptetések az Acsevnél.

Arról értesülünk, hogy az Acsev. tisztviselőinek nagyrésze a közeli napokban előléptetésben részesült. Munkatársainak felkereszte Koromzaty Frigyes, az Acsev. vezérigazgatóját, és kérdést intézett hozzá a kinevezésekre vonatkozólag. A vezérigazgató kijelentette, hogy az idén sokkal szélesebb körben történtek meg az előléptetések, mint az előző években. A nagyobb arányú kinevezések a tisztviselők buzdítása és eredményes munkálkodása szempontjából történtek. A kinevezéseket legközelebb publikálják.

— **Az amnesztia.** *Bucuresti.* Hivatalosan jelentik: *Károly* trónörökös Ő Fensége feleségével, aki már felgyógyult, április 20-án érkezik haza. Ezen a napon hirdetik ki az új amnesztia-rendeletet.

— **Pusztító ciklon.** *Nework.* Az április 15-re virradó éjjel Dél-arkansasban ciklon dühöngött, amely óriási pusztítást okozott. A természetben súlyos károk estek és számtalan ház elpusztult. Hír szerint 50 ember meghalt és száz ember megsebesült.

— **Felállítják az adóbehajtó hivatalokat.** Az aradi pénzügyigazgatóság ma kezdte meg az Aradon és a megyében felállítandó új adóbehajtó-hivatalok tervezetének kidolgozását. Erre vonatkozólag ma értekezletet tartottak, amelyen az aradi és a pécsi (pécskai) járásban felállítandó adóbehajtó-hivatalok tervezetét dolgozták ki.

— **Magyarországon is esett az eső.** Budapest. Magyarországon vasárnap és hétfőn kiadós eső volt. A nagy magyar Alföldön a csapadék meghaladta a tíz millimétert.

— **Új román jogi szótár.** Az aradi törvényszék néhány tagja teljes magyar-román jogi szótárt állított össze a hivatalosan bevételt és közigazgatási és pénzügyi szakkifejezésekből. A mintegy 10,000 kifejezést tartalmazó szótár 300 oldalon a napokban fog megjelenni. Eladási ára 20 lei lesz.

— **Budapesten sztrájkolnak az utcaseprők.** Budapest utcáit komoly veszedelem fenyegeti, mert az utcaseprők béremelést kértek, s miután a magyar székesfőváros azt nem volt hajlandó megadni, abbahagyták a munkát. A sztrájk következtében Budapest utcáin különösen most az esős időjárás alkalmával, bizonyára bokáig járnak sárban az emberek. Az utcaseprők sztrájkjához ugyancsak béremelés miatt az omnibuszkocsisok sztrájkja is csatlakozott.

— **Lengyelország megszállja Felső-sziléziát.** Berlin. Ideérkezett hírek szerint Lengyelország sorkatonasággal rövidesen meg fogja szállni Felsősziléziát. Már napok óta több hadosztály készen áll az útra.

— **Kommunista-összeesküvés egy internált-táborban.** Zalaegerszeg. Az itteni internált-táborban kommunista-összeesküvést lepleztek le. Az összeesküvők azt tervezték, hogy a felülvizsgáló-bizottság tagjait meggyilkolják, mert nem akarják őket szabadonbocsátani. A merénylet éjszaka törős botokkal akarták végrehajtani akkor, amikor a bizottság tagjai alusszanak. Hét exponált kommunista internált, akik a merénylet értelmi szerzői voltak, megszökött Zalaegerszegről.

— **Sírekvirálják a vasúti talpfát.** A CFR. vezérigazgatósága ma táviratilag arról értesítette az aradi üzletvezetőséget, hogy a fatermelők külföldre irányított talpfaszállítmányait egy megállapított séma szerinti összegben joga van a vasútigazgatóságnak rekvirálás alá venni. A távirati értesítés szerint a fakereskedők külföldi talpfaszállítmányait 40-50 százalékgig lehet rekvirálni. Az értesítésben felsorolt eltonértékek azonban nem hátrányosak a fakereskedőkre nézve.

— **Piros sapka.** Az aradi üzletvezetőséghez ma megérkezett a vasútigazgatóság külső személyzete részére megrendelt sapkaküldemény. A külső személyzetnek ezentel szolgálathoz kizárólag csak a CFR. jelvényt ellátott vörös sapkában szabad működnie. Tekintettel a mai drágaságra, a CFR. vezérigazgatósága a ruhakérdést csak később veszi rendezés alá.

— **Tűz a papírgyárban.** Tegnap délután a Marosparton levő papírgyárban a kisvasut mozdonyának kipattanó szikrájától tűz támadt. A Mihailovics Gyula tűzoltóparancsnok vezetésével kivonuló tűzoltóság önfeláldozó munkájával sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni. A kár jelentéktelen.

— **A fertőző betegségek bejelentése.** A városi orvosi hivatal felkéri az aradi gyakorló orvosokat, hogy a fertőző betegségeket ne postán levelező-lapon jelentsek az orvosi hivatalnak, hanem a beteg egy családtagja által adják azt sürgősen tudomására.

— **A vasutasok fizetési különbözete.** Az aradi kerületi vasútigazgatósághoz ma visszaérkeztek az alacsonyabb fizetésű CFR. tisztviselők inkadrálási okmányai. Az inkadrálási okmányok megérkezésének a tisztviselőkre nézve egyébként nincs nagyobb jelentősége, a mennyiben az inkadrálások folytán beállott fizetési különbözete a vasútigazgatóság már ezideig is folyósította alkalmazottainak.

— **Kínzsi—AAC. labdarugó-mérkőzés** vasárnap negyed 5-kor a Török Gábor utcán AAC. pályán. Előmerőzős Kínzsi Ib.—AAC. II. Jegye élérkező Maidnál.

— **A közgyűlés figyelmébe ajánlom** női ruha szabás és varrás szaktanfolyamomat, melyet május 1-én nyitok meg hosszabb és rövidebb tartamu időre. Varga Kálmár Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 39. női szabómester.

— **Visszavont feljelentés.** Nem rég történt, hogy Somló Miksa aradi kereskedő Meggyesi Edit körösbányái leányának nagyobb összegű pénzt és mintegy 1300 lei értékű ruhaneműt adott át azzal, hogy a leány azt egy krajovai ismerőséhez juttassa el. Meggyesi Edit egy ideig nem jelentkezett. Somló Miksa megtette ellene a feljelentést a rendőrségen. A napokban azután Somló levelet kapott Körösbányáról a leány rokonaitól, amely szerint a leány a kapott pénzt és holmit átadta Crajovában az illető urnak, utközben azonban megbetegedett és nem tudott bejönni Aradra. Somló Miksa ezután a feljelentést visszavonta.

— **Árpát ajánlanak a városnak.** A belügyminiszter ma körrendeletben értesítette a prefekturát, hogy Galacban a kereskedelmi miniszteriumnak 2500 tonna árpája van leraktározva, amelyet 8 leies árban ab Galac ajánl a városnak. A prefektúra áttette a körrendeletet a polgármesteri hivatalhoz.

— **Károly exkirály Spanyolországba utazik.** Zürich. Az exkirály környezete megerősíti azt a hírt, hogy Károly legközelebb Spanyolországba utazik és a nyarat San-Sebastianban tölti. A svájci távirati iroda hivatalos közlés alapján azt a hírt adja, hogy Károly exkirály néhány napon belül elhagyja Svájcot.

— **Csak pontosan!** A pénzügyminiszterium ma rendeletet intézett az aradi pénzügyigazgatósághoz s ebben a tisztviselőket a hivatalos órák pontos betartására szólítja fel. A rendelet szerint ezentel minden tisztviselő hivatalba érkezésekor és onnan való távozásakor az érkezés és távozás idejét beírja a szolgálati könyvbe, amelyet reggel 8 óra után és délután 2 óra után lezárnak.

— **Öngyilkos hírlapíró.** *Bucuresti.* Uhrunovszky Milán bucarestii jönevű újságíró tegnap moriummal megmérgezte magát és rövid szenvedés után meghalt. Az életunt újságíró két kis-korú gyermekét hagyott hátra. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— **Millió lopás egy szövetkezetben.** *Budapest.* A köztisztviselők szövetkezetében millió lopásra jöttek rá. A rendőrség széleskörű nyomozást indított meg, amelynek során a szövetkezet 15 alkalmazottját letartóztatta.

— **Bécsben havazik.** Bécs. Péntek délután az osztrák fővárosban szakadatlanul esik a hó. A magasabban fekvő helyeken a hó megmarad és a teljes virágzásban levő gyümölcsfákban nagy károkat okozott.

— **A koldus gyilkosa.** *Lipova (Lippa.)* Vasiescu Zamfir 80 éves koldust a napokban halva találták meg a határban. Arcán és jobb mellén két foltok voltak, amelyekből arra lehetett következtetni, hogy a koldus erőszakos halállal mult ki. A csendőröknek sikerült a gyilkost Lupu János 34 éves lipovai (lippi) lakos szeméjében elfogni, aki bevallotta a gyilkosságot. Luput beszállították a timisoarai (temesvári) ügyészség fogházába.

— **Apagyilkosság.** *Valian* Juon dudaiakos tegnap délután a vasárnapi korcsmázás közben részeg fejjel meggyilkolta édesapját, az idősebb Valian Juont. A fiu tettének oka valószínűleg féltékenység. Filrendelték az idősebb Juon holttestének felboncolását. A fiatal Juont beszállították az ügyészség fogházába.

— **Csütörtökön tárgyalják a Popovics-ügyet.** Az aradi királyi törvényszéknek Bittó József táblabíró elnöklete alatt működő három büntetőtanácsa csütörtökön fog ítéletet hozni a sikaszló polgármesteri titkár, Popovics Aurél ügyében. Az első tárgyalás tudvalevőleg zárt volt és így a nagyszámú közönség nem hallgathatta végig az érdekesnek ígérkező tárgyalást. Minden valószínűség szerint a csütörtöki tárgyalás nyilvános lesz.

Leszállították a vasutasok drágasági pótlékát.

A bucarestii vasúti vezérigazgatóságtól ma rendelet jött az aradi vasútigazgatósághoz, amely a CFR. vasúti alkalmazottak drágasági pótlékát havi száz lejlel redukálja. A tisztviselők eszerint 400 lei drágasági pótlék helyett csupán 300 leies pótlékban részesülnek. A drágasági pótlék redukálását április elsejei hatállyal léptették életbe visszamenőleg úgy, hogy a felvett áprilisi drágasági pótlékból a különbözete a tisztviselők jövő havi fizetési illetményeiből levonják. Az aradi üzletvezetőség továbbra is utólag (rendesen a hó 20-án) folyósítja alkalmazottainak a fizetést.

Eltűnt és megkerült aradi urileány.

Ma délelőtt 11 óra tájban megjelent a rendőrség büntügyi osztályán L. földbirtokos, és előadta, hogy sógorának, egy aradi tanárnak 19 éves leánya ma reggel szülei lakásáról eltűnt. A leány levelet hagyott hátra, melyben a következő állott:

— **Drága jó szüleim!** Bocsásatok meg nekem, hogy ilyen nagy fájdalmat okozok nektek. Kérlek ne keressetek! Isten veletek!

A szülők kétségbeestek, mert a levél tartalmából az világott ki, hogy az urileány meg akar válni az élettől. A földbirtokos fényképet is vitt fel a rendőrségre. A büntügyi osztály detektiveket küldött ki az eltűnt urileány keresésére. A detektivek a kora délutáni órákban az urileányt megtalálták a parkban teljesen épen és egészségesen. A leányt szülei lakására kísérték, akik örömmel ölelték keblükre elveszettnek hitt gyermeküket.

Balóné emlékkönyve

(Ki hamisította Friedrich, Kéri és Fényes aláírását?)

Megirtuk, hogy a budapesti rendőrség az ügyészség megkeresésére letartóztatta Paksy János volt államrendőrségi detektivfelügyelőt, akit a Tisza-perben érdekeltek felek egyike jelentett fel. A feljelentés előzménye az, hogy a Balóné-féle étterem emlékkönyvében együtt szerepel Friedrich, Kéri és Hüttner neve s a feljelentés szerint az emlékkönyvbe Paksy hamisította bele a neveket. Az irásszakértők megállapították, hogy az aláírások tényleg Paksytól származnak. Erről az ügyről budapesti tudósítónk a következőket jelenti:

Paksy János szombati kihallgatása alkalmával tagadta a hamisítást. Kijelentette, hogy az emlékkönyvet nem is ő fedezte fel, s az abban talált aláírásokra is más hívta fel a katonai hatóság figyelmét. Tanukra hivatkozott, akik állításait bizonyítani fogják. A rendőrség azonban a védekezést nem fogadta el és letartóztatta Paksyt. Még szombat éjjel megidézték a rendőrségre dr. Ulain Ferenc ügyvédet, akire Paksy hivatkozott. Elmondotta dr. Ulain a rendőrségen, hogy a Balóné-féle emlékkönyvre egy barátja hívta fel a figyelmét. Ő nyomban közölte a dokort a katonai hatósággal, amely az emlékkönyvet lefoglalta. Paksy is csak később értesült az emlékkönyvről és annak tartalmáról. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást ebben a nagy port felvert ügyben.

Fogat huzattam.

Tegnap óta fáj a fogam. Már minden lehető orvosságot megpróbáltam, hogy elmúljék, de ez egyszer a legkipróbáltabb házi-szerek is hiábavalók voltak. Nem használt a forró tea. Hiába tartottam rumot a számban, sőt a meleg korpa sem akart használni. Nem volt hátra más választásom. Orvoshoz kell mennem. Önök azonban azt gondolják, hogy az olyan egyszerű dolog, a hónap közepén az embernek fogat csináltatni. Mindenesetre nem mulaszthattam el néhány embertől még tanácsot kapni. Elvégre igazán jobb szórakozást is lehet találni, minthogy a fogorvos furógépjével az ember száijában mászkáljon. Egy öregasszony jóakaróm (a nevét nem árulom el, mert a nők ebben a korban is tulságosan hiuk a korukra) azt ajánlotta, hogy ne is menjek fogorvoshoz, hiszen azok ugysem értenek a mesterségükhöz, hanem ő ad nekem egy címet, ott feltűnően olcsón megjavíthatom a fogaimat. Patakynak hívták a mestert.

— Mert tessék elhinni kérem, hogy nem mindig az orvosok tudnak csak valami ügyességet csinálni.

Pataky urnak borbélyüzlete volt valamikor Aradon, de a kártya meg a bor elvitte az egészét. Akkoriban még a borbélymesterség jövedelmezőbb is volt, mint manapság, mert a borbélymesterek nemcsak holmi nyírással, borotválással, hajszítással és más szeszontaljai dolgokkal foglalkoztak, hanem a foghuzás is az ő hatáskörükbe tartozott. Ki is bevették volna ugyneven évvel ezelőtt azt az embert, aki egy kis nyavalyás fogfájással is rögtön doktorhoz futott volna. A borbély még egyéb operációkat is csinált. Piócákat rakott a sűrűvértiek hátára és eret is vágott a gutaitéstől kerülgetettek karján. Pataky ur állítólag a legügyesebb volt az összes borbélymesterek között. Neki ugyszólván mindig minden operációja sikerült. De, hogy mindig mindenkor részeg volt, megunták a kuncsaftok és a hitelzők elárvereztették a kis üzletet. Most a Kapa-utcában egy nyomoruságos lakásban lakik Pataky Ferenc. Már egész öreg ember. Fehér haja van és az orra az italtól vörös. Mikor elmondam neki, hogy a fogamat szeretném kihuzatni, végtelenül megörült. Azután bevezetett a műterembe. Egy szék állt az ablak előtt és előtte egy kinyitott ajtó rozoga szekrényen több gyanus tisztaságn harapófogó és reszelőféle szerszám. Elmondotta, hogy az utóbbi időben nagyon nagyon kevesen keresik fel. A régi kuncsaftok már nem törődnek vele.

— Nem érdemes kérem senkivel sem jól tenni. Hálátlan a világ. Leültetett a székbe. Félrehuzta a szakadozott mággyt. A napfény alig tudott átszivárogni a piszkos ablaküvegen. A másik szobából gyereksírás hallatszott át és egy nyilván nagyon kövér asszony énekelt. Pataky mester belenézett a számba. Kijelentette, hogy az eset egyáltalán nem súlyos és azonnal nem fog többé fájni a fogam. Az egész mindössze 6 leibe fog kerülni. Elmesélte, hogy ő Wagner Bélától, a leghi-

resebb székesfehérvári borbélytól tanulta a foghuzást. Ez a Wagner olyan híres ember volt, hogy még Pestről is hozzájártak az urak és a hölgyek, de nem is dolgozott olcsón, hanem alaposan drágán adta a gyógyulást. Könyveket is mutatott, hogy ő tudományosan alapon foglalkozik a fogszattal. Valami német szakkönyv volt. Elsárgult lapokkal és néhány multszázadbeli primitív ábrával. Egy fogót vett elő a szekrényből. A szerszám rozsdás volt és engem holmi ládanyitogató eszközzel emlékeztetett. Félelmemben teljesen elmúlt a fájdalom. Felugrottam. Kifizettem a 6 leit és kijelentettem, hogy már nincsen semmi bajom. Hitetlenkedve rázta fejét és boldogan vágta zsebre a pénzt, de mint becsületes üzletemberhez illik, még a lelkemre kötötte:

— Amenniben kérem még meg fájdulna a foga, csak tessék bizalommal hozzám fordulni. Én kihuzom ingyen, hiszen egyszer már ugyanis megtetszett fizetni az árát. (S. E.)

Vérbosszu.

(A kik megölték apjuk gyilkosát.)

Ma ítékezett az aradi törvényszék az Onita testvérek felett, a kik közösen megölték apjuknak a gyilkosát. Tizenhét évvel ezelőtt történt, hogy az öreg Onitát Kaprárt Juon meggyilkolta. A nagyváradi törvényszék sok enyhítő körülményt találva elég méltányosan ítékezett felette. A két akkor még apró fiu megesküdtött, hogy pontosan tizenhét esztendővel édesapjuk halála után vérbosszút áll édesapjuk gyilkosán. Pontosán a tizenhetedik évfordulón meglesték a korcsma előtt Kaprárt és agyonszúrták. Eleinte a csendörök, majd később a vizsgálóbíró előtt mindent bevallottak, de később megbánva vallomásukat megmásították azt és kijelentették, hogy önvédelemből ölték meg Kaprárt. A gyilkosságot a tizenhét esztendő Onita Mihály vállalta magára és minden erejével védte testvérbátyját, Onita Pávelt. Elsőnek a bíróság Onita Juont hallgatta ki. Nem érzi bűnösnek magát, nem tartja igaznak az ügyészség vádját, mert ő nem fontolta meg előre a gyilkosságot. Őt megtámadta Kaprárt és ő csak védekezett. Bátyja nem vett részt a gyilkosságban. Csendesen és higgadtan beszélt a hatalmas erőteljes tizenhét éves legény, de mikor a bátyját védte, szinte kipirult az arca.

Büty József táblabíró felolvasta a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. Onita tagadta, hogy pontosan tizenhét évvel apjuk halála után ölték volna meg apjuk gyilkosát, mert még hiányzott egy hét a tizenhét évből. Onita Pávelt ugyanugy vallott, mint az öccse. Ott volt, mikor öccsét megtámadta minden ok nélkül Kaprárt Juon. Mikor öccse agyonszúrta Kaprárt,

akkor megfogta a kezét és hazavezette. Otthon azután elrendezték mindent. Adtak enni az állatoknak és becsomagolva a legszükségesebbeket várták a csendöröket. A csendörök csakhamar meg is érkeztek és letartóztatták őket.

Dr. Bradeán Athanáz vármegyei főorvos megállapította, hogy a Kaprárt Juon halálát nemcsak a halálos szurás okozta, hanem a fején tátongó kalapáccsal ütött nagy seb is. A kalapács az idősebb Onita kezében volt. Kasza élesítésére szokta használni. A fiatalabb Onita közbekiáltott:

— Nagyságos elnök ur! A kalapácsot én kaptam a bátyám kezéből és én ütöttem vele Kaprárt.

Azután a késő déli órákban a tanukihallgatásokra került a sor. A tanukihallgatások során a bíróság megdöntöttnek látta az Onita testvérek vallomását és ezért bűnösnek mondta ki őket. Dr. Sugár Jenő védőbeszédében hosszasan magyarázta védenecinek ártatlanságát. A kisebbik Onita fiut négy évi fegyházra, a nagyobbikat hat évi fegyházra ítélte a törvényszék. Gitta ügyész súlyosbításért, dr. Sugár védő enyhítésért felebbezett.

Mozi.

A mozgóképszínházak műsora. Április 20-án az Apollóban: **Milliók a kofferben.** Amerikai bűnügyi dráma. V. rész. — Az Urániában: **A tébolyda titka.** Bűnügyi dráma. II. rész.

Nagy dzsungel-dráma az Apollóban. Szerdán mutatja be utoljára az Apolló színház a „Milliók a kofferben” című amerikai bűnügyi film ötödik részét, amelyet a filmpiac egyik legnagyobb slágere, egy szenzációs dzsungel-dráma jog követeli. Amikor az asszony szeret a címe a nagyconcepcióú drámai filmnek, amely a dzsungel-drámák minden érdekességével rendelkezik. Az egzotikus világ minden sajátossága élhetően, a helyszínen készült eredeti felvételekben kerül elénk. Buja keleti képek rajzolódnak ki szemünk előtt. Az őserdő vadonja nyújt keretet a pompás történetnek, amelyben a művelletlen világ áll szembe a nyugati kultúrával s ebből az összeütközésből szövődik egy megható szerelmi történet. Nagyban emeli a film értékét, hogy a főszerepet Hella Moja, a kiváló mozistar játssza, aki különösen a dzsungel-drámákban aratott óriási sikert. A kép megrendezése aratott minden eddigi hasonló zsánerű képek. Az egzotikus világnak nemcsak emberlípúai, hanem a vadon vérszomjas állatai is szerephez jutnak a filmben. A közönség figyelmét felhívjuk erre a kolosszális filmre, amelyhez hasonlót csak nagyritkán láthatott.

A tébolyda titka II. (Montepin regénye az Urániában.) Xavier Montepinnek ismeri neve van az egész világon: bűnügyi regényei a legnagyobb népszerűségnek örvendenek, így egy pillanatig sem volt kétséges, hogy a filmre szenarozott regénye: A tébolyda titka nagy sikert fog aratni az Urániában. Allandóan zsufolt nézőtér figyeli visszafotó félegzettel az idegizgalmas bűnügyi

dráma jelleményeit. Nem kicső detektív-trükkök Montepin eszközei, hanem a fantázia zseniáltsága, amely az élet lehetségeit állítja elénk megdöbbentő formában. A második részben, amelyet még szerdán mutat be az Uránia, irózatos tüzkatasztrófának vagyunk a szemtanúi, amihez hasonlót filmben még nem produkáltak. Galaor emberföldötti ereje a mentésnél csodálatraméltóan nyilatkozik meg.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Páris, szikratávirat április 18. Leu 22 és fél, márka 22 és ötnyolcad. — Bucuresti, április 18. Dollár 61, márka 1.05—1.06, magyar korona 0.23. — Arad, április 19. Dollár 59—59 és fél, márka 1.04, magyar korona 0.23. — Budapest, április 18. Tőzsdézárlat: Dollár 268, márka 445, osztrák korona 45, leu 425, szokol 385, koronadinar 760, frankdinar 770. Zürich, április 18. Tőzsdézárlat: Berlin 930, Budapest 212 és fél, Bucuresti 920, Prága 805, Zágráb 407 és fél, Bécs 170, osztrák labelyegzett korona 98.

— Hamis ötszázleies bankjegyek. Bucuresti. A Banca Nationala megállapította, hogy hamis 500 leies bankjegyek vannak forgalomban.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltéktört nem vállalunk felelősséget.

Özv. Kuszálék Ferencné szül. Pst. Ilay Ilona mint mélyen sujtott hitves a maga, egy az alólirottak, valamint számos rokon, ismerős és barátai nevében is mélyen megtört szívvel szomorúan jelentke a felelhetetlen jó férj, szeretelt, jó sógor, nagybácsi, rokon és jóbarát

Kuszálék Ferenc

wagongyári művezető,

i. é. április hó 18-án, d. e. 9 órakor, munkás életének 53-ik s legboldogabb házasságának 23-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után a Mindenható rendelkezéséhez képest történi gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványai i. hó 20-án, d. u. 5 órakor fognak a Vas-utca 4—5. sz. száját házából, a rom. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint a helybeli felső temetőben levő családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmise áldozai az elhunytnak lelki üdvéért i. hó 28-án, délelőtt 9 órakor fog a helybeli főszent-Minorita-atyák szentegyházában az ezek Urának bemutatni.

Pihenése csendes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1921. évi április hó 18-án.

Özv. Pistay Józsefné szül. Schubert Izabella, anyósa. Özv. Kuszálék Józsefné szül. Görgényi Terézia, sógornője. Kuszálék Erzsike, Kuszálék Ilonka, Kuszálék Jancsika, unokahugai és öccse. Majoros János és neje szül. Görgényi Julianna, Dengelgyi Ferenc és neje szül. Görgényi Rozika, rokonai és az összes rokonság és ismerősök. 1650

Apró hirdetések

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Ma apróhirdetéseket díjért szavakkal szerkesztjük.
 Minden szó hirdetésért ára 75 bani.
 Vastagabb betűkkel 1 lei 50 bani.
 A vastagabb betűkkel kívánt szavakat kiemelés nélkül kell jelölni.
 Hirdetéseket délután 5 óráig vesztünk fel.
 Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.
 A legkisebb hirdetés ára 10 szöveg 7 lei 50 bani.
 A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa.

Alkalmazás.

FŐZNI TUDÓ mindenféle és szobaleányt keresek. Bulvardul General Dragalina (Apponyi-körút) 8. l. em. ajtó 6. 1641

ÜGYVÉDJELŐTET és gépiró irnokot keres dr. Kertész aradi ügyvéd. 1645

ELSŐRENDEŐ női szabósegéd angol munkára, ugyszintén női munkaerő francia munkára felvétetik Jäger modell női szabóságában. 10759

SZOBALÉNYNAK, vagy gyermekek mellé ajánljuk szolid polgári családból való leány. Címe: Wallinger hirdetőjében (Földes-patika kapujával szemben.) 10759

ÜGYNÖKÖT keresek nyakkendő vállalat részére Bitter Mariska Piafa Catedralei (Thököly-ter) 5a) 10759

GYERMEKSZERETŐ HAZIKISASZONY állást keres, főzést vállal, Drágosné. Cateia Bihorului (Nagyvárad-ut) 10. 1646

MAJLISBENDŐKÉREK keresek jó anyu, magános urnához keresztetik. Cím Wallinger hirdetőjében. (Földes gyógytérrel szemben.) 10760

ÜGYVÉDI IRODÁMBA megbízható gyakorlott férfi irnokot keresek. Irásbeli ajánlatokat kérek. Cím a kiadóban. 1606

SZAKÁCSNO, éves bizonyítvánnyal, azonnal felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 500

ÜGYNÖKÖK magas jutalékkal egy helybeliek, mint Románia különböző városai-ban felvétetnek. Bővebbet Dániel fényképész Arad, Piafa Catedralei (Thököly-ter) 7. 1631

FÜSZER, vas, festék és rövidáru kereskedő segéd állást keres azonnali belépésre. Rencz János Oszentanna. 1628

Lakás.

AKI modern három szobás lakáshoz jutna, illő jutalomban részesítem. Ajánlatokat „Lakás” jellegre Klein József hirdetőjébe leadandók 10483

Veteli és eladás.

JÓKARBAN LEVŐ kerekpár olcsón eladó. Cím a kiadóban. 1644

SÜLDÖK egy falka 110-200 darab legelsőrendű mangolica, egy éves beállítani való, továbbá kiváló tenyészkocák, tenyész kocák eladók. Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 3. 1643

DIVÁNYOK, székek, szekrény, ágyak stb. olcsón eladók. Megtekinthető délutáni órákban. Cím Str. Popa Ioan Rusu (Lujza-utca) 4. l. em. 10760

EGY RÖVID keresztúros zongora eladó. Strada Filipescu (Flórián-utca) 9. földszint balra. 10759

NYERS BORKÖVET vesz Irom Arnold Bercsényi Márton-utca 39. 16661

Kivándorolnak az erdélyi mágnások.

A *Clujon* (Kolozsvárt) megjelenő *Ujság* írja: Ha a magyarországi politikai viszonyokról olvassunk, minden lapjelentésben megtaláljuk egy-két erdélyi mágnás nevét. Annak idején erdélyi politikusnak nevezte magát gróf *Bethlen István*, gróf *Bánffy Miklós*, báró *Horváth Emil*, *Ugron Gábor*, a változott viszonyok azonban már nem találták őket Erdélyben. Akkor, amikor az erdélyi magyaroknak leginkább lett volna szükségük a politikában iskolázott vezetőkre, ezek az urak svájci és angliai kényeztetésben szórakoztak. Az itthonmaradt magyar mágnások szintén tartózkodtak a magyarság minden akciójától, de annál nagyobb agilitást fejtettek ki az agrárreform elleni háresszervezésében. Azt szerették volna azonban látni, hogy az arisztokrácia ne csak szorosán vett gazdasági érdekek védelméért lépjen sorompóba, hanem a magyarság általános érdekeiért is sikra szálljon. Ehelyett azonban az erdélyi magyar mágnások is követni akarják azoknak a föld nélküli, existenciájukat veszített kismembeknek a példáját, akik otthagyták tizhelyüket. Abban látunk mi különös veszélyt, hogy akadnak mágnások, akik minden itteni értéküket pénzzé teszik s a valutáris viszonyok jóvoltából sok millióval a zsebükben nem is Budapestre, hanem a rossz valutájú Bécsbe költöznek. Sokat beszélnek most *Clujon* (Kolozsvárt) gróf *Teleky Géza*nak, az ismert műbarátnak házeladásáról. A gróf a Főter sarkán levő két házra kiterjedő te-

lekkelosszusát eladta a Banca Centralának 250 ezer leiert, illetve 25 millió osztrák koronáért. A gróf hír szerint alsózsúki birtokát is eladóvá tette s rövidesen Bécsbe szándékozik letelepedni. Gróf *Teleki* már be is jelentette házai bérlőinek, hogy a Banca Centrala megvásárolta házat, valószínűleg építtetni fog, ezért az összes bérlőknek fel fog mondani.

Írill az angol házaseletben.

Birmingham: Az itteni törvény széken *Adelaide Tumpowszky* válopört indított férje *Himan Tumpowszky* ellen. A válás oka a férfi kegyetlensége és durvasága. Az asszony elmondja, hogy 1908-ban esküdtek meg Manchesterben és már négy évre rá ura sürin elmaradt és mulatóhelyeken töltötte egész idejét. Férje, aki színházi rendező volt, foglalkozását teljesen elhanyagolta és ő ezért szemrehányást tett neki. A férfi ültégette és ruhakéfért vágott hozzá. Egy ízben a férfi megtöltötte feleségének, hogy az ágyban aludjék és azt mondta, hogy feküdjék a földön, vagy a székekre. Aztán pedig teleöntötte az asszony ágyát vízzel. Végre az asszony megunt a sok civódást és 1919-ben elhagyta az urát. A bírósági elrendelte a bizonyítékok megadását annak dacára, hogy bebizonyosodást nyert, hogy a férfi jó ideig együtt élt *Violetta Waller* táncosnővel.

A szerkesztésért
KAROLY JÓZSEF
főelöltnél

ÁRLEJTÉSI HIRDETÉNY.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi szegényház és a városi gyermek-kórház kenyér és sütemény szükségletének biztosítása iránt folyó évi április hó 25-én délután 4 órakor *Zubor Andor* gazdasági tanácsnok hivatali helyiségében árlejtést tart.
 Szükséges a szegényház részére naponta mintegy 30-50 klg. kenyér, 1 kgr.-os cipókban, — a városi gyermek-kórház részére naponta mintegy 40 kgr. kenyér 400 grammos cipókban és mintegy 100 darab zsemle. Ajánlat teendő azon esetre, ha a lisztet a vállalkozó adja és azon esetre, ha a lisztet a város adja.

GROSZMANN NANDOR mechanikai téglagyára

Az előtt Temerékai Téglagyár Részv. Társ. Alapítványt 1894-ben, Interurban telefon 9-78.
 Központi iroda: Timisoara Balle Centrale (Hungaria-fürdő).
 Folyószámja a Banca Románesséchnél.
 Évi termelési képesség: 8.000.000 darab.
 Főbb gyártmányok:
 Homályos tégla, Hódzárkocserép, Oromoscerép, Falitégla, Kútégla, Kementégla, Kövezőtégla, Kövezőlapok, Üregestégla, Gerendatégla, Üreges gerendatégla, Fedőcerép, Faöntégla, Parkánytégla, Csatornacserép, Karmantyucserép, stb. stb. Továbbá kézzel vert tégloszerép és kézzel vert építőtégla.

Hódfarku Horonnyal

ANTIK és modern porcellán, bari, szobor, festmények, ékszerek, szobrot vesz és elad Salon Artistique. Azon-tó kiállítás. Boulevard Regina Maria (Andrássy-ter) 21. szám. 10621

KÜLÖNFÉLE bútordarabok eladók Str. Rusu Sirianu (Aulich-utca) 15. 100

MASZNALT OLOM megvételre keressük. Bővebbet a kiadóban.

Ingatlan.

KASZA-UTCA 37a) számú magánház elfoglalható lakással eladó Hentesné, vagy paraszti gazdának megfelel. 1642

ÜZLETEK.

JÓFORGALMU FÜSZERÜZLET eladó. Cím a kiadóban. 1649

KALONIELE.

UTLEVÉL látványozását vállalom, ma szerdán utazom. Cím: Iritz festéküzletben Földes gyógytér mellett. 10759

RAKTAR iróhelyiséggel város centrumában átvehető. Bővebbet „Kelet” hirdetőjében Strada Alexandri (Salacz-utca) 1. 10893

JÓ fejős tehénemet felesbe kiadom. Ajánlatokat Thököly Imre-utca 1. kérem. 10483

URHÖLGY garcon gentry társat keres, kinél megszállhatna. Irodai munka, nagy jövedelem. Ajánlatokat kiadóba kér. 1648

MAGYARORSZAGBA megbízást válllok. Hó végén utazom. Meghívást kiadóba kérek. 1647

APRÓHIRDETÉSEKET az Aradi Közlöny részére felvesz Wallinger István hirdetésfelvételi irodája Lázár Vilmos-utca, Klein I. hirdetői és hirdetői Strada Romanului (Zrinyi-ut.) és Marsi Bulvardul Regele Ferdinand I. (Horos Béni-ter) 15. szám alatti papírüzlet. Hírsz. Gyűjtésére. Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 3. „Kelet” hirdetői elárúit és hirdetés felvevő iroda Str. Alexandri (Salacz-utca) 1. szám.

Sürgösen eladók:

Belvárosi 3-6 szobás modern magánházak; belvárosi modern földszintes és emeletes bérházak; gyáralapítású, vagy gazdaságkodásra alkalmas nagytelkes házak; továbbá több-kisebb nagyobb magánház istállival a külvárosban 40.000. Lelett kezdve Lippán Fő-ut 15. és 28. számú házak. Mindenhol elfoglalható lakás! Bővebbet: Wallinger adásvételt közvetítő irodájában (Földes-gyógytér kapujával szemben.) 10760

A borszakma minden ágában

járta borkereskedő segéd több nyelvismerettel, állást keres. Bleyer Dezső, Str. Gr. Alexandreson (Bercsényi M.-a) 23

Elsőrendű darabos meszet

vaggonféltelben szállit. 10759 a Körösbányai Mészégető Vállalat

Luxuscipők

férfiak és nők számára nagy választékban készítenek és nagyban Gerő Adolf Fia cégé, Budapest, IV. Kossuth L.-u. 4. Luxuscipőgyár: I. Bercsényi-u. 10. Sürgőselem: G. A. F. BUDAPEST.

Nyomatott az Aradi Nyomda Vállalat retáclós gépén. Kiadóhivatal: Aradi Nyomda Vállalat